

विधानाभावात् मित्संज्ञाकार्यं नेति विशेषः । तेन ण्यन्ते म्हायकः-यिका,
इत्यादिकानि एकविधान्येव रूपाणि । ¹म्हानिः ।

(1334) “यक्ष पूजायाम्” (X-चुरादिः-1693. सक. सेट्. आत्म.)

आकुसीयः । [अ]

यक्षकः-क्षिका, यियक्षयिषकः-षिका; यक्षयिता-त्री, यियक्षयिषिता-त्री;
इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिकपक्षयतिवत् (956) बोध्यानि ।

²यक्षः, यक्ष्मा³, ^Aयक्ष्यम्, इमानि रूपाण्यधिकानीति विशेषः ।

(1335) “यज देवपूजासङ्गतिकरणदानेषु”

(I-भ्वादिः-1002. सक. अनि. उभ.)

याजकः-जिका, याजकः-जिका, ⁴यियक्षकः-क्षिका, यायजकः-जिका;

⁵यष्टा-यष्टी, याजयिता-त्री, यियक्षिता-त्री, यायजिता-त्री;

यजन्-न्ती, याजयन्-न्ती, यियक्षन्-न्ती; —

यक्ष्यन्-न्ती-ती, याजयिष्यन्-न्ती-ती, यियक्षिष्यन्-न्ती-ती; —

यजमानः, याजयमानः, ^Bयियक्षमाणः, यायज्यमानः;

यक्ष्यमाणः, याजयिष्यमाणः, यियक्षिष्यमाणः, यायजिष्यमाणः;

1. बाहुलकात् किनस्तकारस्य नकारे रूपमेवम् ।

2. ‘अकर्तरि च कारके संज्ञायाम्’ (3-3-19) इति कर्मणि घञ्प्रत्यये रूपमेवम् ।
यक्ष्यतेऽसौ इति यक्षः ।

3. ‘अर्तिस्तु.....’ (द. उ. 7-26.) इति मन्प्रत्यये रूपमेवम् । यक्ष्मा = व्याधिः ।

4. सज्जन्ते सर्वत्र, ‘व्रश्चभ्रस्जसृजमृजयजराजप्राजच्छशा षः’ (8-2-36) इति षत्वे,
‘षढोः कः सि’ (8-2-41) इति ककारे, षत्वे च रूपनिष्पत्तिरिति ज्ञेयम् ।

5. मृजादिषु, ‘व्रश्च—’ (8-2-36) इति षत्वे, घृत्वे च रूपम् । एवं तन्वदादिष्वपि
प्रक्रियोह्या ।

A. ‘.....भ्रूणस्य शाठ्यजनयक्ष्यमवेक्ष्य गात्रम् ।’ धा. का. 3-35.

B. ‘यियक्षमाणेनाहृतः पार्थेनाथ द्विषन्मुरम् ।’ शि. व. 2. 1.

[अ] “अत्रात्रेयः—‘केचित् रामायणे यक्षशब्दस्य भक्षणार्थत्वेन व्युत्पाद-
नादन्तस्थादिमाहुः; तच्चिन्त्यम् । इत्युक्तवान् ।’ रामायणोक्तिस्तु ‘यक्ष
पूजायाम्’ इत्यस्यानेकार्थत्वाभ्रयणेन निर्वाह्या ।” इति ‘जक्ष—’ धातौ (अदादिषु)
माधवोक्तमिहावधेयम् ।